

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิง

ทุ่งทะเลหลวง จังหวัดสุโขทัย

ผู้เขียน

นายปิยะพงศ์ ภูมิประพัทธ์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร. เบลูจพรณ เอกะสิงห์ ประธานกรรมการ

ผศ.ดร. ชพิกา สังขพิทักษ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง จังหวัดสุโขทัย และศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง จังหวัดสุโขทัย ด้วยวิธีการประมาณค่าภายใต้ตลาดสมมติ (Contingent Valuation Method: CVM) เพื่อประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่าย (WTP) ของครัวเรือนตัวอย่างในเขตเทศบาลสุโขทัย จำนวน 300 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการตั้งคำถามแบบปิดโดยเสนอราคาสองครั้ง (Double – bound Dichotomous Choice) ซึ่งมีราคาตั้งต้นที่เสนอ 3 ค่า 150 200 และ 250 บาท/ครัวเรือน/ปี แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าลักษณะการแจกแจงความน่าจะเป็นของความเต็มใจจ่ายโดยใช้วิธีวิเคราะห์สถิติด้วยแบบจำลองการวิเคราะห์ถดถอย Censored Regression ซึ่งทำการประมาณค่าด้วย Maximum Likelihood Estimation ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 แบบจำลอง คือ แบบจำลองที่ 1 กำหนดค่าขอบล่างเป็นศูนย์ และค่าขอบบนเป็นค่าอนันต์ และแบบจำลองที่ 2 กำหนดค่าขอบล่างเป็นค่าต่ำสุดของความเต็มใจจ่าย และค่าขอบบนเป็นค่าสูงสุดของความเต็มใจจ่ายเพื่อทำการเปรียบเทียบและเลือกแบบจำลองที่ดีที่สุดในการประมาณค่าความเต็มใจจ่ายต่อไปซึ่งพบว่าแบบจำลองที่ 1 มีความเหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทัศนคติของครัวเรือนที่เสีย

ประโยชน์จากโครงการฯ ซึ่งเป็นตัวอย่างอีกกลุ่มซึ่งไม่ใช่ครัวเรือนตัวอย่างที่ใช้ประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายข้างต้น

ผลการศึกษา พบว่า มูลค่าความเต็มใจจ่ายเฉลี่ยเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง เท่ากับ 248.34 บาท/ครัวเรือน/ปี เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจจ่ายเพื่อโครงการแก้มลิงทุ่งทะเลหลวง พบว่า มูลค่าความเต็มใจจ่ายมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับ ช่วงเวลาที่น้ำท่วม และ ช่วงเวลาที่ภัยแล้ง นอกจากนี้มูลค่าความเต็มใจจ่ายมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินเริ่มต้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นอย่างน้อยร้อยละ 90

ผลการประมาณมูลค่าความเต็มใจจ่ายรวมของครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ มีมูลค่าประมาณ 5.28 ล้านบาท/ปี สำหรับความคิดเห็นของครัวเรือนตัวอย่างที่เสียประโยชน์จากโครงการฯ พบว่า ครัวเรือนตัวอย่างต้องการให้รัฐบาลจ่ายเงินก่อนการดำเนินโครงการฯ มากที่สุด รองลงมาคือ ภาครัฐบาลควรจ่ายเงินชดเชยในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์สูงกว่าที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง โดยผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินโครงการดังกล่าวได้ด้วยต้นทุนที่น้อยกว่า 5.28 ล้านบาท/ปี ก็น่าจะถือว่าเป็นการดำเนินการที่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐศาสตร์ โดยการดำเนินโครงการนี้อาจดำเนินการโดยรัฐเองทั้งหมด หรืออาจให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ ภายใต้มาตรการสนับสนุนส่งเสริมจากรัฐ

นอกจากนี้ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาในเชิงรุกและเน้นการมีส่วนร่วม

Thesis Title	Valuation of Willingness to Pay for Kamling Tungtalayluang Project, Sukhothai Province	
Author	Mr. Piyapong Phumiprapat	
Degree	Master of Science (Agricultural Economics)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Benchaphun Ekasingh	Chairperson
	Asst. Prof. Dr. Chapika Sangkapitux	Member

ABSTRACT

Valuation of willingness to pay for Kamling Tungtalayluang project was studied at Sukhothai Province. The overall objectives of this study are to (i) measure households' willingness to pay for the Kamling Tungtalayluang project, and (ii) examine the major socio-economic factors that influence to households' willingness to pay for the Kamling Tungtalayluang project. The Contingent Valuation Method (CVM) with double bound dichotomous choice was used to assess the amount which households are willing to pay. The bid price involved three different prices (Baht/ household/ year); 150, 200 and 250. The sampled population consists of 300 households in Sukhothai municipality. Maximum likelihood was estimated by censored logistic regression of two models. The first model defined zero as lower bound and infinity as upper bound for willingness to pay. The second model defined minimum WTP as lower bound and maximum WTP as upper bound for willingness to pay. Comparing of the two models, the first model was found to be in this study.

Furthermore, this research also studied about the attitude of households that lost benefits from Kamling Tungtalayluang project. The sampled population was separate from that used in the assessment of households' willingness to pay.

The results from the model indicated that the average WTP was equal to 248.34 baht/ household/ year. The analysis of the major factors that affected households' willing to pay revealed that flooding period and drought period were positively significant factors contributing to WTP for the Kamling Tungtalayluang project. Starting bid price level negatively contributed to WTP at a significance level of 90%.

The assessment of households' total willingness to pay (TWTP) for the Kamling Tungtalayluang project revealed a value of 5.28 million baht/ year. The attitude survey of sample households that lost benefits from Kamling Tungtalayluang project found that most of them required government to pay compensation before the project would go on. They expected that government should pay higher compensation to land with full-title deed as contrast to land with no-title deed.

In conclusion, the finding of this study provided useful information to policy makers to guide future budget management for the protection of floods and drought disasters. It recommends that the project should be managed with an investment cost to be less than 5.28 million baht/ year to be economically viable. The project can be managed by a government organization or a private firm under the policy guidance from the government. Moreover, emphasis of people's knowledge, participation awareness and understanding are needed.